

La seguretat en les activitats de l'associacionisme

Les associacions juvenils sovint coordinen i gestionen recursos i espais on hi treballen o hi participen moltes persones, la qual cosa suposa una gran responsabilitat. Com a organitzadores de les activitats o esdeveniments que decideixen dur a terme, les associacions passen a assumir directament les responsabilitats legals que se'n puguin derivar, de manera que les persones sòcies de l'entitat o les no sòcies que decideixen participar de l'activitat han de respondre davant de l'administració i de tercers.

Des del CRAJ insistim en la importància que les associacions juvenils assumeixin aquesta responsabilitat, entre d'altres, millorant l'organització i la seguretat en el disseny i la gestió d'esdeveniments i espectacles, tant públics com interns.

Des dels col·lectius i les associacions juvenils cal:

- Ser conscients de la importància de l'avaluació de la seguretat en els moments previs al desenvolupament de l'activitat.
- Tenir presents i entendre bé diferents conceptes relacionats com ara risc, perill, dany, prevenció, protecció, etc.
- Desenvolupar l'EBSAU (Estudi Bàsic de Seguretat i Autoprotecció), és a dir, el disseny i la creació d'un pla d'autoprotecció que emmarqui les accions i els esdeveniments que estiguin sotmesos a cert risc.

“ És important que des de les associacions juvenils entenguem la seguretat com un element imprescindible i transversal que cal tenir en compte en totes les accions i esdeveniments que organitzem ”

Interioritzar el canvi cap a hàbits preventius i segurs com un element transversal a les nostres accions és un procés progressiu que cal aprendre. Som conscients que d'entrada pot semblar aclaparador, sobretot si s'organitzen molts esdeveniments i actes en què estan implicades moltes persones. És important, però, que des de les associacions juvenils entenguem la seguretat com un element imprescindible i transversal que cal tenir en compte en totes les accions i esdeveniments que organitzem.

publicació del Centre de Recursos per a les Associacions Juvenils

/butlletí

núm. 149 Octubre 2016

/edita

/gestionat per

/en conveni amb

/La seguretat en les activitats de l'associacionisme

Conclusió i tancament

Cal actualitzar l'EBSAU de forma periòdica, amb la signatura renovada de les persones organitzadores. També és recomanable inscriure'l al registre municipal perquè en quedi constància un cop hagi estat revisat per una persona professional especialitzada.

Enllaços d'interès

- Guia per a l'elaboració d'un Estudi Bàsic de Seguretat i Autoprotecció (EBSAU). Diputació de Barcelona, Recuperat de <http://media.diba.cat/diba/html/esports/guiaEBSAU/index.html>
- Per a assessorament i consultes tècniques especialitzades sobre:
  - Assegurances: Arç Cooperativa.
  - Seguretat: Entitat Lleure Disseny.

Recordeu que per a qualsevol dubte podeu demanar una assessoria sobre temes relacionats amb llicències d'activitats, assegurances, redacció EBSAU i altres aspectes de legalitat associativa al CRAJ a través del telèfon 93 265 52 17 o del mail assessoraments@crajbcn.cat

Més informació trucant al:

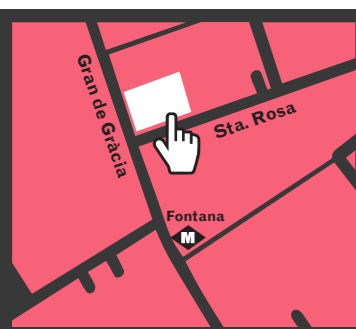
932655217

/el telèfon d'informació per a les entitats juvenils de Barcelona

Aquesta obra es pot copiar, distribuir i comunicar públicament, citant sempre al Centre de Recursos per a les Associacions Juvenils de Barcelona. No es pot utilitzar amb finalitats comercials. Imatge cedida per Pressfoto / Freepik. Més informació: <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/3.0/>

Disseny i maquetació: Argus Disseny, SL. Redacció de continguts: Marina Rahola - CRAJ. Impressió: El tintor. Dipòsit Legal: B-17327/2000

Consulta tots el butlletins a: www.bcn.cat/craj

o vine a buscar-lo al CRAJ: C. Gran de Gràcia 190-192 (al costat de Fontana)

Gestionar la seguretat és, en primer lloc, prendre'n consciència i compartir amb totes les persones sòcies la necessitat de comprometre's per a garantir-la i per assumir la responsabilitat que es deriva d'aquest compromís. Comporta, doncs, l'elaboració conjunta de procediments i protocols d'actuació en base a l'anàlisi que s'ha fet dels riscos i perills (a continuació detallarem com realitzar-la).

En aquest butlletí ens centrarem en els **espectacles públics i activitats recreatives de caràcter extraordinari a la via pública**, com per exemple concerts i espectacles musicals, ballades de sardanes, cantades de corals, activitats en el marc d'una festa major (cantades d'havaneres, xocolatades, espectacles d'animació, desfilades, etc.), activitats de caràcter festiu i tradicional (tió, carnestoltes, revetlles...), commemoració de dates assenyalades, modalitats esportives així com activitats dinàmiques que no es desenvolupin en un emplaçament fix i comportin un itinerari (rues, cercaviles, caminades, curses). També ens referim a **espectacles públics i activitats recreatives de caràcter extraordinari en espais tancats** o amb perímetre delimitat físicament, de manera que es creï un recinte tancat. Això inclou també les celebracions de festes finals d'esplai en un parc o jardí municipal de Barcelona. Les activitats de caràcter extraordinari són les que no s'han acordat prèviament en un conveni de col·laboració amb la institució responsable del permís.

L'Autoprotecció

L'autoprotecció és el conjunt d'accions que fa un mateix i la resta dels presents, analitzant i anticipant-se al que pugui passar, planificant la prevenció i duent a terme l'esdeveniment de la manera més segura i protegida possible.

Per poder garantir la seguretat d'una activitat i autoprotegir-se, cal tenir clars els següents conceptes:

- Un **perill** és qualsevol condició real o potencial que pot causar un dany a persones, propietats o medi natural. Per exemple, un sol espaterrant un dia d'agost, una columna enmig de la sala o un menjar que porta massa temps obert a la nevera.
- El **risc** és la probabilitat que un perill es pugui materialitzar i tenir conseqüències lesives en persones, destructives en propietats o en el medi natural. Per exemple, un risc d'aixafament, d'un cop, d'una intoxicació, d'irritació cutània, d'asfíxia, de caiguda, etc.
- La **prevenció** és la capacitat d'anàlisi de l'exposició i les conseqüències del risc que permet concretar les mesures i sistemes de protecció per evitar danys a persones, propietats o al medi natural.

Considerarem que una activitat és segura quan després d'analitzar detalladament tots els factors que hi intervenen, hem posat tots els recursos i esforços per a garantir la integritat física, psicològica i moral de totes les persones usuàries, encara que aquesta mai es pot garantir completament.

Per a poder garantir la seguretat d'una activitat, s'han d'analitzar els riscos que comporta en funció de la freqüència en què s'està exposat al perill, la

possibilitat que succeeixi el risc i la conseqüència de les lesions o les pèrdues que pugui causar.

El resultat obtingut de l'anàlisi de tots els riscos a què està sotmesa l'activitat ens condicionarà a l'hora de prendre mesures preventives. Alguns exemples poden ser la impressió de tiquets d'entrada a l'esdeveniment per controlar el nombre de gent que hi assisteix, que el recinte tingui prou sortides d'emergència, ampliar el nombre de persones que s'encarreguen del muntatge de l'escenari, disposar d'aigua gratuïta per a evitar insolacions, posar un cartell d'alerta a la columna del mig de la sala, etc.

Passos per a organitzar un esdeveniment segur

Per a crear i gestionar un acte, esdeveniment o activitat que impliqui la utilització de la via pública es necessita:

- la llicència d'activitat, és a dir, el permís per a dur-la a terme,
- la contractació d'una assegurança
- el plantejament d'un EBSAU.

A continuació fem una repassada breu a cada un d'aquests documents bàsics, que tenen l'objectiu de garantir la seguretat i minimitzar les conseqüències legals que puguin generar-se de qualsevol dany o accident que s'hagi pogut ocasionar durant l'esdeveniment:

1) Llicència d'activitat

Cal la llicència de l'administració per a poder desenvolupar l'activitat en un espai. Hi ha tres tipus de llicències diferents en funció de la naturalesa de l'activitat i del tipus d'espai:

1. La llicència per a espectacles públics i activitats recreatives de caràcter extraordinari a la via pública.
2. La llicència per a espectacles públics i activitats recreatives de caràcter extraordinari dins d'establiments.
3. El permís per a fer festes infantils en els parcs municipals de Barcelona.

Per tal d'aconseguir el permís cal emplenar i imprimir el **formulari de sol·licitud a la web de l'Ajuntament de Barcelona**. Després s'ha de signar i lliurar juntament amb la documentació requerida a qualsevol Oficina d'Atenció Ciutadana.

A la sol·licitud es demanen les dades de qui organitza, la descripció de l'activitat, les persones responsables, les mesures adoptades: personal de vigilància, serveis d'higiene, prevenció i actuació en cas d'incident o accident, serveis d'emergències, equip de prevenció i actuació, etc.

2) Assegurança

La contractació d'assegurances per a cobrir l'activitat d'una associació es converteix en una tasca imprescindible per a algunes de les activitats de les associacions. **La contractació d'una assegurança és necessària per a obtenir qualsevol llicència de l'Ajuntament.** Cal, a més, entendre la responsabilitat legal que es pot derivar en cas d'accident, ja que poden concórrer responsabilitats econòmiques que podrien ser impossibles d'atendre per les pròpies associacions i joves associats.

És per això que és important disposar d'una pòlissa de responsabilitat civil (per a danys ocasionats a tercers) i d'una pòlissa d'accidents (només en actes esportius). No només es tracta de disposar d'una cobertura legal, sinó que sigui efectiva i adaptada a les necessitats de l'associació.

Consulteu el **Butlletí 901 n.126** sobre assegurances per a associacions per saber exactament quines legislacions emmarquen l'associacionisme i per conèixer les obligacions que es deriven de la contractació d'una assegurança.

3) Disseny de l'Estudi Bàsic de Seguretat i Autoprotecció

L'EBSAU (Estudi Bàsic de Seguretat i Autoprotecció) és el document que inclou els principals aspectes en matèria de seguretat i autoprotecció de participants, públic i personal tècnic de l'organització que cal tenir presents en un esdeveniment.

Pot ser un document proposat per les persones sòcies de l'entitat i revisat per professionals especialistes en seguretat que contemplin tant l'homogeneïtat de criteris com els coneixements tècnics complementaris necessaris, i al mateix temps impulsin, dinamitzin i facin seguiment de la redacció i l'aplicació de l'EBSAU.

L'EBSAU ha d'incloure les dades de l'esdeveniment i tot el què es farà per evitar riscos i protegir els assistents a l'esdeveniment.

La proposta de guió sobre l'estructura del document i la informació resumida que ha d'incloure, seguint la proposta del tècnic auditor especialista en seguretat i autoprotecció Joan Antoni Rovira, és la següent:

Estudi Bàsic de Seguretat i Autoprotecció	
Part 1 - Preparació de l'activitat	
Dades identificadores de l'activitat	Nom de l'esdeveniment; tipus d'activitat i de participació: oberta, restringida, amb inscripció; dates de la realització i horari; municipi de realització; ubicació: localització UTM i tipologia de l'espai.
Dades identificadores i de contacte dels responsables	Entitat organitzadora; titular de l'entitat organitzadora; responsable operatiu; màxim responsable de l'activitat.
Permisos i documentació necessària	Llicències / concessions / convenis / contractes / acords; assegurances: RC, participants, col·laboradors, voluntaris, etc.
Descripció de l'activitat	Descripció detallada de l'activitat; descripció de l'entorn on es realitza: característiques de les instal·lacions, itinerari...; activitats complementàries; activitats coincidents; taula horària: entrada i sortida, per trams, punts de control, avituallament, etc.
Descripció assistents	Tipologia i quantitat: participants, públic, organització (característiques); horaris de presència de cada col·lectiu.
Aspectes generals de seguretat	Centre de control: responsable, ubicació i telèfon de contacte.; serveis sanitaris: responsable, dotació, ubicació i telèfon de contacte. Punts o moments crítics de l'activitat: localització i mesures preventives; vies d'accés per als serveis d'emergència: vial, amplada.
Identificació i avaluació de riscos	Què pot passar durant l'activitat?; Antecedents històrics d'accidents i emergències; riscos interns: generals, específics, activitats vinculades; riscos externs: naturals, tecnològics, transport, activitats coincidents; motius de cancel·lació o suspensió de l'activitat.
Inventari i descripció dels mitjans	Comunicació interna; comunicació externa; control d'extinció d'incendis; recursos sanitaris; control i seguretat durant l'activitat; senyalització; vehicles de suport logístic.
Recursos humans	Organització (l'listat) nom, entitat, mòbil, professió, formació rellevant; cap de seguretat.; cap d'emergències; equip de suport; equip de primers auxilis o sanitari; accions formatives.
Part 2 - Desenvolupament de l'activitat	
Accions prèvies a l'inici de l'activitat	Pla d'accions prèvies: neteja, senyalització, meteorologia; verificació i comprovació de recursos materials i personals.
Condicions per a la realització i condicions per a la suspensió de l'activitat	Definir les condicions mínimes de seguretat; definir criteris de suspensió: mesures a aplicar; definir criteris de cancel·lació: mesures a aplicar; definir riscos interns i externs;
Criteris d'actuació davant les situacions més habituals	Brifing; protocols bàsics; protocols específics; detecció i transmissió d'alarmes; intervenció.
Part 3 - Tancament de l'activitat	
Final de l'activitat	Compliment del temps estipulat per l'activitat; arribada comprovada de participants; confirmació abandonaments; final d'actes o activitats complementàries.
Recuperació	Desmuntatge; retirada senyalització; retorn del material; neteja dels espais.
Valoració	Reunió de valoració i detecció de mesures correctores.